

Finnish International School of Tampere –hanke Loppuraportti 2.2.2010

SISÄLLYSLUETTELO

YHTEENVETO	3
1 KANSAINVÄLISEN KOULUN TARVE JA TAUSTAA.....	6
1.1 Vieraskielisen opetuksen nykytarjonta	6
1.1.1 Vieraskielistä opetusta Tampereella	6
1.1.2 Englanninkielinen opetus ja kansainväliset koulut muualla Suomessa.....	6
1.2 Kansainvälisen koulun tarve.....	7
1.2.1 Kielitaidon tarve	7
1.2.2 Tampereen kaupunkiseudun asukasmäärä kasvaa.....	7
1.2.3 Projektin yhteys seudullisiin suunnitelmiin	8
1.3 Odotettavissa olevia toimintaympäristön muutoksia.....	9
1.3.1 Valtakunnallinen koulutuspolitiikka	9
1.3.2 Taloudelliset suhdanneodotukset	10
1.3.3 Teknologiset uudistukset koulumaailmassa.....	10
2 HANKKEEN KÄYNNISTYMINEN JA TEHTÄVÄ.....	11
2.1 Aiemmat selvitykset.....	11
2.2 Projektin käynnistäminen	12
2.2.1 Päätös	12
2.2.2 Projektin resurssit ja ohjaus	12
2.2.3 Projektin tavoite ja tehtävät.....	13
2.2.4 Rajaus ja kohderyhmät	14
3 TULOKSET JA TOIMENPIDESUOSITUKSET	15
3.1 Riskit	15
3.1.1 Riskianalyysi	15
3.1.2 Varautuminen riskeihin	16
3.2 Tulokset.....	16
3.3 Hankkeen arviointi ja toimenpidesuosituksien.....	19
3.3.1 Hankkeen toteutuneiden tuotosten arviointi.....	19
3.3.2 Hankkeen toimenpidesuosituksien.....	20
LIITE 1 – Valmistelu vaiheittaiseen käynnistymiseen.....	22
LIITE 2 – FISTAn valmistelukulut.....	25
LIITE 3 – FISTAn vuosittaiset käyttökulut	28
LIITE 4 - STEPS-seminaarin ohjelma	29
LIITE 5 – Vieraskielisen opetuksen täydennyskoulutus.....	31
LIITE 6 – Englanniksi opiskelevat kotikunnittain	32
LIITE 7 – Tampereen kansainvälinen peruskoulu.....	33
LIITE 8 – Tiedustelu rahoituksesta	34
LIITE 9 – Amurin remontti ja FISTA	36
LIITE 10 – FIS-koulun seudullinen valmisteluhanke 2010 – 2012	37

YHTEENVETO

Tampereella on parhaillaan tarjolla englanninkielistä opetusta Amurin ja Tammelan kouluissa luokilla 1 – 6 ja Amurissa lisäksi molempien koulujen oppilaille luokat 7-9. Ongelma-alueita ovat olleet liian vähäinen englannin käyttö yläluokilla, puutteet aineenopettajien kielitaidossa, heikot oppimateriaalit ja koulupaikkojen joustamaton tarjonta ulkomaiden ja Suomen välillä tiheään muuttaville lapsille. Tampereen kaupunkiseudun kasvava väestö hyötyy laajemminkin englanninkielisen opetuksen tuomasta lisääntyvästä ja monipuolistuvasta kielitaidosta. Myös Kaupunkiseudun visio 2016 korostaa alueen pyrkivän kansainvälisesti vetovoimaiseksi kasvukeskukseksi, jota kansainvälisen koulun perustaminen tukee.

Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymän hallitus päätti talven 2008 – 2009 toimineen työryhmän loppuraportin perustelujen ja ehdotuksen pohjalta kokouksessaan 2.9.2009 käynnistää 14.9.2009 – 31.1.2010 hankkeen luomaan käytännön toimintamallia Tampereelle perustettavalle uudentyypiselle kansainväliselle koululle.

Opetusministeriön päätöksellä on 3.4.2009 asetettu työryhmä valmistelemaan perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen yleisten valtakunnallisten tavoitteiden sekä perusopetuksen tuntijaon uudistamista. Työryhmä on aloittanut työskentelynsä toukokuussa. Aikaa työskentelyyn on varattu huhtikuun 2010 loppuun saakka. Tämän jälkeen seuraa peruskoulun opetussuunnitelman perusteiden uudistus, jonka tuloksena odotetaan uutta opetussuunnitelmaa vuosikymmenen puolivälissä.

Nykyinen ajankohta on monella tavalla sopiva uudentyypisen koulun suunnitteluun suomalaiseen koulukenttään. Siihen liittyvä opetussuunnitelmatyö ja muu yksityiskohtainen valmistelu on aikataulultaan sovitettava valtakunnallisiin uudistuksiin. Sekä uudessa koulussa suoritettavien opintojen kansainvälistä vertailtavuutta että oppimateriaalin saatavuutta voidaan parantaa sijoittelemalla oppiainesta suomalaisen opetussuunnitelman puitteissa myös vastaamaan kunkin ikäluokan merkittävässä englanninkielisissä maissa opiskelemissä sisältöissä.

Sekä puutteet tarjolla olevan yksityisen esiopetuksen alueellisessa sijoittelussa että tarve turvata riittävä alkava oppilasjoukko kaikissa taloussuhdanteissa viittaavat yhdessä pedagogisen yhteistyön kanssa esiopetusryhmien mielekkyyteen osana uutta koulua. Englanninkielisen koulupolun jatkumoa toiselle asteelle turvaavat syksyllä 2009 toteutettu Tampereen IB-lukion sisäänottomäärän kaksinkertaistaminen ja TAOssa ja Pirkossa vireillä olevat suunnitelmat kaupallisen alan koulutuksen tarjoamisesta englanniksi.

17. ja 18. marraskuuta 2009 Tampereella hankkeen osana pidetyn kutsuseminaarin ”Sharing Tools for English Public Schools” osallistujat ilmaisivat halukkuutensa osallistua mahdollisesti myöhemmin käynnistyvään Tampere-vetoiseen valtakunnalliseen englanninkielisen opetuksen kehittämishankkeeseen. Tämän hankkeen tehtäväksi tulisi myös keskeisen oppimateriaalin hankkiminen opetuskäyttöön englanninkielisenä. Kustannusyhtiö Tammi on ilmoittanut halukkuutensa taloudellisesti tuettuun yhteistyöprojektiin, Kustannusyhtiö Otava harkitsee asiaa.

Valmistelukustannuksia pyritään pitämään kurissa siten, että opettajien täydennyskoulutuksessa hyödynnetään nykyisiä ja valtakunnallisten hankkeiden kautta saatavissa

olevia resursseja. Tampereen yliopisto suunnittelee uudentyyppisen kansainvälisen koulun opettajien tarvitsemaa täydennyskoulutusta ja hakee tarkoitukseen opetusministeriön hankerahaa. Uuden koulun vaiheittainen käynnistäminen tuo kipeimmin tarvittavat uudistukset käyttöön suhteellisen nopeasti, vaikka kokonaisuus hahmottuukin hitaammin. Projektiryhmä ehdottaakin, että tilapäisiä seudulle muuttajia palveleva siirtymäopetus käynnistyisi ensin. Vaiheittainen käynnistäminen jakaa yhteensä noin 110 000 euroon nousevat suunnittelu- ja valmistelukustannukset viidelle vuodelle ja mahdollistaa koulun välineistö- ja hankintojen hoitumisen lähes kokonaan Amurin koulun peruskorjauksen yhteydessä.

Uuden kansainvälisen koulun vuotuinen ylläpito ei vaikuttaisi olevan merkittävästi kalliimpaa kuin vastaaventyyppisten koulupalvelujen tarjoaminen muissa kouluissa. Vuotuisia käyttökustannuksia pienentää kouluun pääosin englanninkieliseksi suunnitellun valmistavan opetuksen (siirtymäopetuksen) valtionosuuden kasvu sekä siihen liittyvien määräysten muuttuminen joustavammaksi, niin että yhteistyö muun opetuksen (FISTAssa kansainvälisten luokkien) kanssa voi laajeta. Koska kyse on palveluista, joiden järjestämiseen kunnilla on joko lakisääteinen velvoite tai joiden tarjoamiseen ne ovat jo muuten sitoutuneet, kansainvälisen koulun yhteydessä korostuu pikemmin palvelujen parantaminen keskittämällä kuin uusiin kuluihin sitoutuminen. Kansainvälisten luokkien kustannusten arvioidaan FISTAn aiempaa parempien opetusjärjestelyjen johdosta nousevan nykyhintatasolla vuosittain noin 135 - 150€ oppilasta kohden (vieraskielisen opetuksen järjestelylisä) nykyisen englanninkielisen opetuksen kustannuksiin verrattuna.

Hankkeen projektiryhmä suosittaa työnsä perusteella seutuhallitukselle ja Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymään kuuluvien kaupunkien ja kuntien päätäntäelimille että:

- perustetaan Finnish International School of Tampere (FISTA)/ Tampereen kansainvälinen peruskoulu, joksi nykyinen Amurin koulu muutetaan asteittain vuosina 2011 – 2014.
- Koulu on yhtenäiskoulu, jonka yhteydessä on Tampereen mallin mukaisesti Tampereen kaupungin päivähoiton hallinnoimaa esiopetusta.
- koulu on tasapuolisesti avoin kaikille Tampereen kaupunkiseudun kuntien oppilaille
- isäntäkaupunki Tampere saa valtiovarainministeriön clearing-järjestelmän kautta FISTAssa opiskelevien oppilaiden kuluista kotikuntakorvauksen. Valtionosuuden ylittävien kulujen osalta laskutuksen perusteena sopimuskuntien kesken käytetään Tampereen kaupungin tuotteistettuja hintoja, joihin lisätään vieraskielisen opetuksen järjestelylisä.
- Tampereen kaupunkiseudun sivistystyöryhmä toimii kansainvälisen koulun seudullisena ohjausryhmänä. Ohjausryhmässä käsitellään kansainvälisen koulun kuntakohtaiset tiedot, kuten oppilasmäärien kehitys sekä toiminnan taloudelliset vaikutukset ja keskustellaan tulevan toiminnan suuntaviivoista sekä toiminnalle asetettavista tavoitteista. Lisäksi ohjausryhmässä käsitellään toimintaan kohdistuvat vuosittaiset talousarviot ja -suunnitelmat. Ohjausryhmä seuraa osaltaan opetuksen seudullisesti sovittujen linjausten noudattamista ja huolehtii osaltaan siitä, että kansainvälisen koulun toimintaa kehitetään seudullisesti tasa-arvoisella ja oikeudenmukaisella tavalla.
- edellyttäen, että Amurin koulun lisärakentaminen onnistuu suunnitellusti, FISTAssa on kolme alkavaa luokkasarjaa, alaluokkien oppilasmäärien liikkua välillä 20 – 25, ja koulun kokonaisoppilasmäärä voi enimmillään olla 800

- koulun kansainvälisten luokkien oppilaisiksi otetaan riittävän englanninkielentaidon omaavia oppilaita, jotka ovat joko äidinkieltään englanninkielisiä tai osoittavat koulun järjestämässä soveltuvuuskokeessa riittävän, eurooppalaisen viitekehyksen mukaisen taitotason kuvauksen mukaisesti määritellyn kielitaitonsa (Liite 7)
- FISTAan perustetaan myös englanninkielistä opetusta tarjoavat valmistavat luokat (siirtymäluokat / Transition Classes) sellaisille ulkomaisille, seudulla vain tilapäisesti oleskeleville lapsille, jotka eivät osaa mitään seudulla tarjolla olevan perusopetuksen opetuskielistä, ja joiden Suomessa oleskelun lyhyen keston tähden suomenkielinen valmistava opetus ei ole mielekästä (Liite 8)
- FISTAassa suomea taitamattomien ulkomaalais- tai paluumuuttajataustaisten oppilaiden tukiopeutus ja ohjaus suomenkielisten opetusjaksojen ajalta keskitetään siirtymätukiryhmään / Transition Support Class tai erityisopettajan antamaan siirtymätukiopeutukseen / Transition Support Tutoring
- FISTAassa kaikkia oppiaineita äidinkieltä lukuun ottamatta opettavat kaikilla luokilla englanninkielisen opetuksen pätevyyden omaavat opettajat englanniksi
- FISTAn opetussuunnitelma laaditaan suomalaisen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaiseksi
- englanninkielisen ja suomenkielisen opetuksen osuudet määritellään opetussuunnitelmassa aine- ja luokkakohtaisesti siten, että oppilailla on FISTAn päättyessä hyvät mahdollisuudet jatkaa opintojaan joko suomen- tai englanninkielisen opetuksessa
- opetussuunnitelmassa aiheisällöt sijoitetaan myötäilemään mahdollisimman hyvin Englannin kansallisen opetussuunnitelman ja yhdysvaltalaisen Massachusettsin osavaltion opetussuunnitelmakehyksen ikäluokkakohtaisia sisältöjä
- opetussuunnitelma tehdään sekä englannin että suomenkielisenä
- opetussuunnitelman englanninkielisen version lyhennelmä kirjoitetaan ikäluokittain rinnakkain vastaavien englantilaisten ja yhdysvaltalaisien lyhennelmien kanssa vertailua helpottavaksi dokumentiksi
- FISTA käynnistyy vaiheittain vuosina 2010 – 2014, siten että syksyllä 2011 alkavat siirtymäluokat, syksyllä 2012 luokat 1,3 ja 7 siirtyvät FISTAn opetussuunnitelmaan, syksyllä 2013 siirtyvät luokat 2, 4 ja 8, ja FISTA koko laajuudessaan, esiopetuksesta yhdeksänteen luokkaan, käynnistyy uutta opetussuunnitelmaa noudattavana kouluna syksyllä 2014, jolloin myös Amurin koulun peruskorjauksen pitäisi nykytietämyksen mukaan olla valmis (Liite 9)
- käynnistetään 2010 - 2012 seudullinen FISTAn valmisteluhanke, jonka projektipäällikkönä toimii Amurin koulun rehtori ja projektiryhmän muina jäsenenä neljä Amurin koulun opettajien keskuudesta valittua opettajaa, kaikki oman toimensa ohella, heistä yksi työryhmän sihteerinä. Hankkeen ohjausryhmänä toimii Tampereen kaupunkiseudun sivistystyöryhmä (Liite 10)
- Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä tukee mahdollisuuksien mukaan Tampereen kaupunkia, mikäli tämä päättää toimia aloitteentekijänä ja koordinaattorina valtakunnallisessa hanke-esityksessä, jonka tavoitteena on mm. englanninkieliseen opetukseen liittyvä tutkimus, opettajien täydennyskoulutus ja oppimateriaalituotanto, joiden järjestämistä FISTAn perustaminen edellyttää, mutta jotka ovat laajuudeltaan pikemmin valtakunnallisia kuin yhden kuntayhtymän hoidettavia tehtäviä.

1 KANSAINVÄLISEN KOULUN TARVE JA TAUSTAA

1.1 Vieraskielisen opetuksen nykytarjonta

1.1.1 Vieraskielistä opetusta Tampereella

Englanninkielistä opetusta tarjotaan Tampereella parhaillaan kahdessa koulussa, Amurissa kaksisarjaisena ja Tammelassa yksisarjaisena luokilla 1 – 6. Amurin koulu on yhtenäiskoulu, jonka yläluokille 7 – 9 molempien koulujen oppilaiden koulupolku jatkuu. Englanninkielisen opetuksen ohella Tampereella järjestetään perusopetusta ranskan ja saksan kielellä. Kansainvälisen koulun yhteydessä tarkastellaan opetusta englannin kielellä, joka on yleisimmin kansainvälisessä kanssakäymisessä käytettävä kieli. Englanninkielisen opetuksen haasteita ja kehittämiskohteita Tampereella ovat suomenkielisen opetuksen osuuden epämieliekäs kasvaminen ylemmillä vuosiluokilla, aineenopettajien osittain riittämätön kielitaito, puutteelliset oppimateriaalit, tarjonnan joustamattomuus ryhmäkokojen osalta ja sopivan koulupaikan löytäminen niille oppilaille, joilla ei ole riittävää englanninkielentaitoa ja joille lyhyen maassaolon vuoksi maahanmuuttajien valmistava opetus ei ole mielekäs sijoituspaikka. Oppilaspaikkoja ei aina ole tarjolla niin, että kouluun voitaisiin tarpeen vaatiessa ottaa oppilaita kesken lukuvuoden.

1.1.2 Englanninkielinen opetus ja kansainväliset koulut muualla Suomessa

Käynnissä on kevättalvella 2010 valmistuva opetushallituksen rahoittama, koko maan kattava vieraskielisen opetuksen kartoitus. Kartoituksesta käyvät ilmi koulujen sijainti, opetuskieli, opetettavat luokat ja oppilasvolyymi. Kysymys on englanninkielisen opetuksen kohdalla noin 30 alakoulusta ja niihin liittyvistä yläkouluista, noin tuhannesta oppilaasta ikävuotta kohti. Johtavissa kasvukeskuksissa on kaupunkien nettisivuilta löytyvien tietojen mukaan yhteiskunnan ylläpitämiä kansainvälisiä ja muita kokonaan englanninkielistä opetusta antavia kouluja seuraavasti:

Pääkaupunkiseutu

- Espoon Komeetan koulu (1-6) ja Postipuun koulu (1-6)
- Espoo International Lower Secondary School (6-9)
- Vantaan Kaivokselan koulu (1-6)
- International School of Vantaa (1-9)
- Helsingissä Maunulan ala-asteen koulu (1-6), Resson peruskoulu (1-9),
- Lisäksi on osittain englanninkielistä opetusta antavia kouluja sekä kokonaan englanninkielistä opetusta antavia yksityisiä sopimuskouluja.

Jyväskylä

- Kortepohjan koulu (1-6), Viitaniemen koulu (7-9)

Kuopio

- kaksikielistä opetusta kahdessa koulussa, 1-6 ja 7-9

Oulu

- Oulu International School /Oulun kansainvälinen koulu (1-9)

Turku

- Turku International School / Turun normaalikoulu (1-9)

- Lisäksi kaksikielistä opetusta Puolalan koulussa (1-9)

Kansainvälisiksi kouluiksi nimetyissä kouluissa on yleisimmin käytössä kansainvälisesti tunnetun, International Baccalaureate-tutkintoon johtavan IB-lukion peruskoulutason ohjelmat, Primary Years Program (PYP) ja Middle Years Program (MYP).

1.2 Kansainvälisen koulun tarve

1.2.1 Kielitaidon tarve

Hyvän kielitaidon merkitys aikamme maailmassa korostuu. Englanti on muodostumassa yhä voimakkaammaksi maailman yleiskieleksi, lingua francaksi, joka toimii kaikkialla kansainvälisen kanssakäymisen välineenä. Se on jo nyt lukuisten myös Suomessa toimivien yritysten sisäinen käyttökieli ja lähes kaikkien alojen tutkimuksen suosima kieli. Englannin näkyessä yhä enemmän arkipäivän kaupallisissa ja kulttuurisissa tilanteissa, sen opiskelun suosio on erittäin suurta. Vientivetoisena maana Suomi ei voisikaan pärjätä maailmalla ilman kielitaitoista työvoimaa. Myös yksilölle kielitaito avaa ovet niin Eurooppaan kuin maailmaankin. Kieltenopetuksessa korostetaan yhä enemmän uusien mallien, mm. vieraskielisen, ns. CLIL-opetuksen merkitystä kielen omaksumiselle. (CLIL-opetuksessa opiskellaan samanaikaisesti sekä opetuskieltä että sillä opetettavaa asiasisältöä.) Laadukasta englanninkielistä, kansainvälisesti arvioitavissa olevaa koulutusta tarjoavalle koululle on myös Tampereen seudulla selvä tilaus.

On hyvä myös huomata, että vieraskieliseen opetukseen liittyvät usein myös jonkin muun vieraan kielen laajat opinnot. Esimerkiksi Amurin ja Tammelan kouluissa opiskellaan englannin rinnalla A2-kielenä ranskaa, saksaa tai espanjaa. Näin valtakieli englannilla toteutettava opetus itse asiassa edistää myös opetushallituksen käynnistämän peruskoulun vieraiden kielten opetuksen kehittämishankkeen tavoitetta: nykyistä useammalle oppilaalle tarjotaan realistinen mahdollisuus opiskella englannin lisäksi muitakin vieraita kieliä jo perusopetuksen alaluokilta lähtien.

1.2.2 Tampereen kaupunkiseudun asukasmäärä kasvaa

Tilastokeskuksen ennusteen mukaan Tampereen kaupunkiseudun väestö kasvaa suhteellisesti toiseksi nopeimmin Suomessa aikavälillä 2007 – 2040. PARAS-hankkeen yhteydessä tehdyn ennusteen mukaan myös ikäryhmä 7- 16 vuotta on tällä hetkellä havaittavan pienen notkahduksen jälkeen lähdössä uudelleen tasaiseen kasvuun. Notkahduksen aiheuttaneet, parhaillaan peruskoulua käyvät muutamat ikäluokat tuovat tilapäistä laskua myös 16-vuotiaiden ikäluokkaan 2012 alkaen, mutta myös tämän ikäluokan ennustetaan jälleen kasvavan vuodesta 2015 alkaen. On odotettavissa, että opiskelijoita riittää usealle alalle myös englanninkielisen peruskoulun ja aikanaan kansainvälisen koulun päättäneistä.

Tampereen kaupunkiseudun asukasmäärä kasvaa myös ulkomailta muuttavista. Viime vuosina tällaisten muuttajien määrä on Tampereella kasvanut n. 400 – 500 henkilöllä vuosittain. Trendi on koko ajan nouseva. Uusina piirteinä maahanmuutossa voidaan havaita lisääntyvä liikkuvuus. Monet oleskelijat ovat paikkakunnalla vain lyhytaikaisesti,

etsivät työtä tai pendelöivät eri maiden välillä. Erityisesti ulkomaalaisten opiskelijoiden ja monikulttuuristen perheiden määrä on kasvussa.

Muuttavien määrään vaikuttanee aikanaan lisäävästi myös TyöMaa-projekti, joka edistää työperusteista maahanmuuttoa Tampereen kaupunkiseudulla. Projektin kesto on 4.8.2008 – 30.6.2011, ja sen tavoitteena on lisätä Tampereen kaupunkiseudun tunnettavuutta ja tehdä Tampereen seudusta ”haluttu maahanmuuttokohde”. Kansainvälinen koulu edistää tavoitetta helpottamalla ja nopeuttamalla seudulle muuttavan perheen sopeutumista ja mahdollistamalla myös lyhytaikaisen oleskelun. Äidinkielestä ja kansalaisuudesta riippumatta ulkomailta Suomeen muuttajat ovat pysyvästi maassa asuvia useammin kiinnostuneita englanninkielisestä kansainvälisestä koulusta sekä lasten mahdollisen aikaisemman kouluhistorian tähden että sen edun vuoksi, jonka aikamme globaalilla valtatielellä opiskelu tarjoaa kansainvälisesti liikkuvan perheen lapsille.

1.2.3 Projektin yhteys seudullisiin suunnitelmiin

Osana valtioneuvoston keväällä 2005 käynnistämää Paras-hanketta Tampereen kaupunkiseudun kunnat (Tampere, Kangasala, Lempäälä, Nokia, Pirkkala, Vesilahti, Ylöjärvi) ja Oriveden kaupunki laativat ns. yhteistyösuunnitelman. Toimeenpanosuunnitelmat ja yhteistyösuunnitelma hyväksyttiin kunkin kunnan valtuustossa 31.8.2007 mennessä.

Suunnitelman lähtökohtana oli kaupunkiseudun kuntien valtuustojen kesällä 2005 hyväksymä Tampereen kaupunkiseudun seutustrategia, joka kiteytyy seuraavaan lausumaan nimeltä Kaupunkiseudun visio 2016:

”Tampereen kaupunkiseutu kehittää vetovoimaansa kilpailukykyisenä, uutta luovan osaamisen, kulttuurin ja yritys-elämän kansainvälisenä kasvukeskuksena.

Kaupunkiseutu vahvistaa rakennettaan monimuotoisen asumisen ja työssäkäynnin alueena, jossa elämä on turvallista ja liikkuminen helppoa.

Kaupunkiseutu uudistaa asukkaiden arjen sujumista helpottavia palveluja yhteistyössä.”

Yhteistyösopimuksessa todetaan palvelujen yhteiskäytöstä mm. seuraavaa:

”Palveluyhteistyöllä tavoitellaan palvelujen saatavuuden parantamista ja laadun varmistamista sekä tehokkuutta palvelujen järjestämisessä.

Seudun voimakas väestönkasvu näkyy investointitarpeina mm. päivähoito- ja koulutuspalveluissa... Palveluverkon yhteisellä suunnittelulla sekä toimitilojen suunnittelu- ja toteutusyhteistyöllä voidaan vähentää investointitarpeita, lisätä jo olemassa olevan palveluverkon hyödyntämistä sekä kysynnän ja tarjonnan tasapainottamista.”

Kansainvälisen koulun perustaminen seudullisena yhteistyöhankkeena nousi esiin vuonna 2008 kuntien sivistysjohtajien valmistellessa sopimusta perusopetuksen kustannusten korvaamisesta kuntien välillä. Kehyskunnat ilmaisivat kiinnostuksensa ja halunsa osallistua valmistelutyöhön.

Vaikka kansainvälisen koulun perustamiseen tähtäävä hanke ei kuulu Paras-hankkeen yhteistyösuunnitelman aikaan tiedossa olleisiin ja siinä nimeltä lueteltuihin hankkeisiin, se on ehdottomasti kaupunkiseudun strategisen vision mukainen, ja toteuttaa osaltaan erinomaisesti seudullisen Työmaa-hankkeen (kts. edellä) tavoitteita. Se laajentaa maahanmuuttajille, erityisesti lyhytaikaisille, suunnattua palvelutarjontaa, jota seudullisesti toteutettu Alma-hanke on vuosina 2008 – 2009 pyrkinyt kehittämään.

Kansainvälisen opetuksen järjestäminen seudullisena yhteistyönä sisältyy linjauksena vuoden 2008 lopulla valmistuneeseen Tampereen kaupunkiseudun palveluverkkoselvitykseen.

1.3 Odotettavissa olevia toimintaympäristön muutoksia

1.3.1 Valtakunnallinen koulutuspolitiikka

Opetusministeriön päätöksellä on 3.4.2009 asetettu työryhmä valmistelemaan perusopetuslaissa tarkoitettun opetuksen yleisten valtakunnallisten tavoitteiden sekä perusopetuksen tuntijaon uudistamista. Työryhmä on aloittanut työskentelynsä toukokuussa. Aikaa työskentelyyn on varattu huhtikuun 2010 loppuun saakka. Tämän jälkeen seuraa peruskoulun opetussuunnitelman perusteiden uudistus, jonka tuloksena odotetaan uutta opetussuunnitelmaa vuonna 2014.

Nykyinen ajankohta on monella tavalla sopiva uudentyyppisen koulun suunnitteluun suomalaiseen koulukenttään. Siihen liittyvä opetussuunnitelmatyö ja muu yksityiskohtainen valmistelu on aikataulultaan sovitettava valtakunnallisiin uudistuksiin. Uudessa valtakunnallisessa perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määriteltävät tavoitteet ja tuntimäärät on syytä ottaa huomioon suunnitelmissa alusta alkaen, vaikka käytännön toiminta kansainvälisen koulun käynnistysvaiheessa pohjautuukin nykyiseen opetussuunnitelmaan. Uuden koulun työskentelystä ehditään tavoiteaikataulun toteutuessa saada jo hiukan hyödynnettävää kokemusta, kun koulun uuden opetussuunnitelman valmistelutyö alkaa.

Vuosina 2009 -2010 toteutuva valtiosuusjärjestelmän muutos edellyttää sen ottamista huomioon kuntien välisessä koulukustannusten jakosopimuksessa. Valtiosuuden laskentatapa muuttuu ja valtiosuudet tulevat uudistuksen jälkeen suoraan oppilaan kotikunnalle, eivätkä vuoden 2008 perusopetuksen kustannusten korvaamisesta kuntien välillä tehdyn sopimuksen aikaiseen tapaan seuraa oppilasta hänen siirtyessään toisen kunnan alueella olevaan kouluun. Valtiovarainministeriön clearing-järjestelmä kuitenkin hoitaa kotikuntakorvausosuuden maksatuksen koulutusta tarjoavalle kunnalle.

Myös valmistavan opetuksen valtiosuusjärjestelmän laajeneminen kattamaan 12 kuukauden opinnot sekä aiempaa joustavampi mahdollisuus yhteistoimintaan yleisopetuksen kanssa tarjoavat erinomaisen mahdollisuuden lyhytaikaisesti Tampereella oleskelevien ulkomaalaisten lasten koulunkäynnin järjestämiseen uuden kansainvälisen koulun puitteissa.

1.3.2 Taloudelliset suhdanneodotukset

Maailma kärsii parhaillaan Suomea myöten tavanomaista vaikeammasta taantumasta, jonka vaikutus myös Tampereen seudulla on voimakas. Kuntatalous on kovilla, ja säästöjä etsitään kaikista julkisista palveluista, myös koulutuksen alueelta. Tämä vaikeuttaa suurien, kertaluontoisten sijoitusten tekoa uuteen toimintaan ainakin 2009 - 2010, ja lisää epäröintiä sitoutumisesta pian alkaviin, pitkäkestoiisiin ja kalliisiin hankkeisiin. Ei kuitenkaan ole syytä olettaa, että maailmantalouden vaihtelut olisivat päättyneet, vaan tästäkin lamasta selvitään, vaikka siihen menisi toivottua enemmän aikaa. Silloin ne tahot, jotka ovat käytettävissä olevin voimavaroin vaikeinakin aikoina edistäneet pitkän aikavälin kannalta tärkeitä hankkeita, ovat parhaissa lähtöasemissa uuteen nousuun. Vaikka esimerkiksi tämänhetkinen ulkomaisen työvoiman rekrytointitarve on vähäinen, tulevien vuosien haasteet ikääntyvän työvoiman vuoksi pakottavat työnantajat harkitsemaan kansainvälistä rekrytointia yhtenä vaihtoehtona toiminnan turvaamiseksi kaikissa suhdannetilanteissa. Kansainvälisen koulun perustaminen edistää sekä tätä että muita suomalaisen menestyksen kannalta tärkeitä tavoitteita niin voimakkaasti, että projektiryhmä pitää aiheellisena sen nopeaa käynnistämistä taloudellisten realiteettien puitteissa.

1.3.3 Teknologiset uudistukset koulumaailmassa

Informaatioteknologian merkitys lisääntyy jatkuvasti niin opetuksessa kuin muussakin tiedonvälityksessä. Esimerkiksi yhdysvaltalaisilla kustantajilla on tarjolla laajasti tietokonepohjaisia oppimateriaaleja eri-ikäisille oppilaille koulun kaikkien opetussisältöjen alueelta. Tampereen peruskoulut ovat eTampere-hankkeen tuomasta toiveikkuudesta huolimatta edelleen kovin eriarvoisessa asemassa sen suhteen, miten hyvin niiden oppilaille on koulussa mahdollisuus käyttää tietokoneita nykyisenkin opetussuunnitelman edellyttämällä tavalla. Tämä tarve kasvaa ilman muuta tilanteessa, jossa opetusmateriaalia löytää helpommin ulkomailta internetistä kuin suomalaisten oppimateriaali-valmistajien tarjonnasta. Tästä syystä on erittäin tärkeää, että Amurin koulun peruskorjausta, jonka yhteydessä sekä tiloiltaan että varustukseltaan rapistuneeseen kouluun saadaan uuden tehtävän vaatima varustus, pikemmin aikaistetaan kuin viivytetään.

Tampereen uuden kansainvälisen koulun käynnistymiseen mennessä ei kuitenkaan ole odotettavissa tilannetta, jossa jokaisella oppilaalla olisi jatkuvasti, niin kotona kuin koulussa, käytettävissään henkilökohtainen tietokone ja nettiyhteys sekä valikoima kaikkien oppiaineiden opiskeluun sopivia harjoitusohjelmia, joten oppikirjat ja erilaiset muut kirjalliset oppimateriaalit ovat edelleen tarpeen. Englanninkielisen oppimateriaalin löytäminen ja siihen liittyvän julkaisutoiminnan käynnistämismahdollisuuksien selvittely ovat nykyisen projektin keskeisiä tehtäviä. Tosin julkaisutoiminnan toteutuminen vaatii myös valtakunnan tason jatkotoimia.

2 HANKKEEN KÄYNNISTYMINEN JA TEHTÄVÄ

2.1 Aiemmat selvitykset

Tampereen kaupungin pormestari asetti 16.10.2008 työryhmän selvittämään kansainvälisen koulun perustamisedellytyksiä Tampereelle seudullisena yhteistyöhankkeena (myöhemmin kv-ryhmä). Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymän hallitus (myöhemmin seutuhallitus) päätti selvitystyön käynnistymisestä 22.10.2008. Valmistelun aikana selvitettiin kansainvälisen koulun tarvetta ja kehittämiskohteita. Kansainvälinen koulu nähdään tärkeänä vetovoimatekijänä ulkomaalaisten osajien saamiseksi seudulle. Myös vahvan englanninkielentaidon omaaville suomalaisille oppilaille vieraskielinen opetus on tärkeä vaihtoehto. Kv-ryhmä tutustui Turussa ja Oulussa toimiviin IB-opetussuunnitelmaa noudattaviin kouluihin.

Kv-ryhmä esittää, että Tampereelle perustetaan kansainvälinen koulu, joka vastaa joustavasti erilaisten oppijoiden tarpeisiin suomalaisen PISA-tutkimuksissa hyväksi koetun opetussuunnitelman mukaisesti. Uudentyyppinen Tampereen kansainvälinen koulu tarjoaa opetusta oppilaille, joilla on riittävä englanninkielen taito sekä tilapäisesti Tampereella asuville ulkomaalaisille oppilaille.

Kv-ryhmä esittää mallia kansainvälisen koulun perustamiseksi, jossa opetus jakautuu kansainväliseen linjaan (international line) ja tuettuun linjaan (supporting line) ja joiden välillä on vahva integraatio. International line on tarkoitettu oppilaille, joilla on hyvä englanninkielen taito. Oppilaille, joiden äidinkieli on englanti, taataan paikka linjalla, muilta edellytetään soveltuvuuskoe ja riittävä pistemäärä. Supporting line soveltuu puolestaan vieraskielisille oppilaille, jotka ovat lyhyen aikaa Suomessa ja/tai joiden englanninkielen taito ei ole riittävä kansainvälisellä linjalla opiskeluun.

Erityinen tarve on kehittää ulkomaalaisten lasten räätälöityä opetuskokonaisuutta, joka turvaa oppilaan koulunkäynnin jatkossa kotimaassa tai muualla. Räätälöity opetus on osa tuettua linjaa (supporting line).

Kansainvälisen koulun ylläpitäjänä toimii Tampereen kaupunki. Seudullisen saavutettavuuden vuoksi koulun tulee sijaita toimivien joukkoliikenneyhteyksien varrella. Amurin ja Tammelan koulut muodostavat yhdessä luontevan sijaintipaikan. Tavoitteena on, että tulevassa kansainvälisen koulun mallissa opetusta järjestetään seudulliset tarpeet huomioon ottaen. Tampereen kansainvälisen koulun resursoinnissa kiinnitetään huomiota riittävään opettajien täydennyskouluttamiseen opettajien kielitaidon varmistamiseksi sekä ammattitaidon ylläpitämiseksi. Koulutilojen varustaminen nykyaikaisella teknologialla ja välineistöllä on välttämätöntä. Tampereen kansainvälisen koulun imagon luomiseen ja markkinointiin tulee myös panostaa.

Kv-ryhmä esittää, että perustetaan seudullinen projektiryhmä, jonka tehtävänä on selvittää jatkohankkeena Tampereen kansainvälisen koulun toteuttamista annetun mallin pohjalta.

2.2 Projektin käynnistäminen

2.2.1 Päätös

Seutuhallitus päätti kv-ryhmän loppuraportin perustelujen ja ehdotuksen pohjalta kokouksessaan 2.9.2009

että kansainvälisen koulun valmistelua jatketaan työryhmän esittämien periaatteiden mukaisesti hankemuotoisena,

että jatkoselvityksen keskeisimpänä tehtävänä on luoda kansainväliselle koululle konkreettinen toimintamalli, jossa keskeisiä selvittämiskohteita ovat mm. toiminnan volyyymi ja resursointi, rahoitus ja kuntien väliset kustannusperusteet, yhteistyö toisen asteen kanssa, englanninkielisen oppimateriaalin kehittäminen sekä opettajien kielitaidon kehittämiseen liittyvät kysymykset,

että hankkeessa selvitetään kansainvälisen koulun hallinnollinen järjestely seudullinen näkökulma huomioiden,

2.2.2 Projektin resurssit ja ohjaus

Seutuhallituksen päätöksellä 2.9. hankekoordinaattorina 14.9.2009–31.1.2010 on toiminut lehtori Erja Kuhalampi Amurin koulusta.

Seutuhallituksen nimesi päätöksessään 2.9.2009 hanketta toteuttavan projektiryhmän. Projektiryhmässä ovat toimineet seuraavat henkilöt:

Pia Mikkola	Amurin koulun rehtori
Petri Peltonen	Tammelan koulun rehtori
Kaisa Kuoppala	Tampereen Lyseon lukion rehtori
Veli-Matti Kanerva	Tampereen perusopetuksen kehityspäällikkö, pj
Tuukka Salkoaho	Seutukoordinaattori
Sanna Oikarinen	Lempäälän Hakkarin koulun rehtori
Erja Kuhalampi	Hankekoordinaattori, siht.

Lisäksi hankkeen puitteissa on saatu konsultaatioapua Tampereen kaupungin palkkauksessa olevilta suunnittelija Marjut Heikkiseltä ja suunnittelija Tommi Lehtokankaalta.

Projektin suurin menoerä on ollut hankekoordinaattorin palkkaus, sekä hänen toimintaansa liittyvät oheiskulut (toimisto, matkat). Muita menoja ovat olleet kuntien välisen yhteistyön käynnistämiseen tähtäävän seminaarin kulut (17. ja 18.11.) sekä projektiryhmän kokouskulut.

Hanke on Seutuhallituksen 2.9.2009 päätöksen mukaisesti rahoitettu AKO:n menopaikalta (50% AKO, 50% kuntaraha).

Hankkeen taloutta on voinut seurata kuntayhtymän kirjanpidosta.

Hankkeen väliraportti esitettiin seutuhallitukselle 24.11.
Seutuhallituksen päätöksen 2.9.2009 mukaisesti hankkeen ohjausryhmänä on toiminut Tampereen kaupunkiseudun sivistystyöryhmä.

2.2.3 Projektin tavoite ja tehtävät

Projektin tavoitteena on ollut kv-työryhmän esityksen pohjalta luoda Tampereen kansainväliselle koululle konkreettinen toimintamalli.

Tavoitteeseen on edetty seuraavien, Seutuhallituksen 2.9. päätöksessään osin nimeämien tehtävien kautta:

- Koulutoiminnan odotettavissa olevan volyymin ja resursointitarpeen selvittäminen
- Koulutoiminnan rahoitus ja kuntien välisten kustannusperusteiden selvittäminen
- Esiopetuksen ja esiopetuksen jälkeisen päivähoidon roolin selvittäminen kansainvälisessä koulussa. Tähän sisältyy asian luonteesta johtuen myös koulun oppilaaksiottoprosessin ja –kriteerien määrittely.
- Yhteistyön kehittäminen toisen asteen koulujen kanssa. Yhdessä esiopetuksen roolin selvittämisen kanssa tämä tehtävä johtaa kansainvälistä koulua käyvän oppilaan koko koulupolun linjaamiseen.
- Englanninkielisen oppimateriaalin tarpeen ja kehittämismahdollisuuksien ja tästä aiheutuvien kustannusten selvittäminen. Tähän liittyy oleellisesti yhteistyömahdollisuuksien selvittäminen sekä valtion hallinnon että kuntien ja muiden alueiden kanssa
- Opettajien kielitaidon kehittämiseen liittyvät kysymykset, joita ovat mm. lisäkoulutustarpeen ja sopivien koulutuskanavien ja niistä aiheutuvien kustannusten selvittäminen.
- Yhteistyön tarpeen ja mahdollisuuksien selvittäminen yliopistojen kanssa, jossa keskeisiä alueita ovat opettajien täydennyskoulutus kielitaidon, monikulttuurisuustaitojen, koulujärjestelmien tuntemuksen ja CLIL-opetuksen vaatimien pedagogisten taitojen osalta, sekä soveltuvuuskokeen laatiminen koulutulokkaille
- Kansainvälisen koulun hallinnollisen järjestelyn selvittäminen seudullinen näkökulma huomioiden
- Alustava suunnitelma koulun markkinoinnin toteuttamiseksi, johon kuuluu myös koulun nimeäminen.
- Aikataulutus asiassa etenemiseksi

Suomessa luodun englanninkielisen oppimateriaalin tarve kansainvälisessä koulussa liittyy olennaisesti siellä noudatettavaan opetussuunnitelmaan. Niiltä osin kuin se rinnastuu jossakin englanninkielisessä maassa käytössä olevaan opetussuunnitelmaan, materiaalina voidaan käyttää myös näissä maissa tuotettuja oppikirjoja. Tästä on Amurin ja Tammelan kouluissa saatu joidenkin oppiaineiden (historia 5-6, yläluokkien fysiikka ja kemia) osalta hyviä kokemuksia. Jo tästä näkökulmasta käsin suomalaisen opetussuunnitelman perusteiden vertailu samanikäisten opiskelemaan aineistoon esimerkiksi Britannian ja Yhdysvaltain kouluissa on hyödyllinen tehtävä. Juuri näiden maiden valinta päävertailukohteiksi on mielekästä, koska Britannia on EU-maa, jolla on kansallinen opetussuunnitelma ja jonka koulujärjestelmä historiallisista syistä nauttii arvostusta

erityisesti Aasian ja Afrikan maissa, ja Yhdysvallat on volyymiltään suurin ja kansainvälisesti vaikutusvaltaisin englanninkielinen koulutusalue.

Suurin hyöty opetussuunnitelmien rinnastuksesta voidaan kuitenkin saavuttaa sen tuomalla kansainvälisen koulun vertailtavuudella kahteen merkittävään englanninkieliseen koulujärjestelmään. Järjestelemällä opetettavaa aineistoa Suomen opetussuunnitelman perusteiden mahdollistamilla tavoilla vertailumaiden vastaavien ikäryhmien oppisisältöjä myötäileväksi, voidaan luoda vahvaa luottamusta koulun tarjoaman opetuksen kansainväliseen vertailtavuuteen, samalla kun se tarjoaa Pisa-tutkimuksissa hyväksi havaitun suomalaisen järjestelmän edut.

Britanniassa on parhaillaan käynnissä opetussuunnitelman uudistus, joka on valmis yläkoulun osalta (ikävuodet 11 – 16: Key Stages 3 – 4) ja alaluokkien osalta suunnittelun loppuvaiheessa. Tällöin rinnastustyössä päästään työskentelemään kahden uuden opetussuunnitelman parissa, ja tuloksilta voi odottaa ajankohtaisuutta pitkän aikaa.

Edellä todetun perusteella projektin yhdeksi tehtäväksi muotoutui näin ollen

- Suomen opetussuunnitelman perusteiden ja vastaavanikäisten Britanniassa ja Yhdysvalloissa opiskelevien oppisisältöjen vertailu

Kv-työryhmä toteaa jatkoselvitysesityksessään myös, että

”työn onnistuminen edellyttää nykyisen opettajakunnan vahvaa sitoutumista suunniteltuun kehittämistyöhön. Tämä pyritään saavuttamaan yhteissuunnittelu- ja seminaaripäivien sekä tietoisien osallistamisen kautta.”

Koulun toiminnan valmistelussa tullaan siis käyttämään myös tulevaan kouluun siirtyvien nykyisten englanniksi opettavien opettajien tieto-taitoa ja ottamaan huomioon heidän esittämänsä näkökulmat. Projektin aikana on pyritty huolehtimaan siitä, että tiedonkulku opettajien ja projektin toimijoiden välillä olisi avointa, kattavaa ja ajantasaista. Yhteistyö käynnistyi lokakuussa kyselyllä, jolla kartoitettiin opettajien kiinnostusta kielitaitoa kehittävään jatkokoulutukseen ja eri koulutusmuotoihin. Opettajaryhmä matkustaa tammikuussa Tukholmaan tutustumaan englantilaisten ja amerikkalaisten oppimateriaalijulkaisijoiden tuotenäyttelyyn, ja opettajille on lisäksi järjestetty projektin aikana yhteensä kolme erillistä informaatiotilaisuutta uuden koulun kehittelyn tiimoilta. Koulun käynnistymiseen liittyvä valmistelu nykyisen projektin jälkeen tulee olemaan kokonaan tulevan koulun henkilöstön vastuulla.

2.2.4 Rajaus ja kohderyhmät

Seutuhallitus päätti 2.9.2009, että kansainvälisen koulun valmistelua jatketaan työryhmän esittämien periaatteiden mukaisesti. Opetusta koulussa annetaan äidinkielen ja Suomeen liittyvien kansallisesti tärkeiden aihepiirien suomenkielisen opetuksen ulkopuolella englanniksi. Tampereella on jo nyt muissa kouluissa tarjolla myös ruotsin-, saksan- ja ranskankielistä opetusta, joihin kehyskuntien oppilaat voivat osallistua 1.8.2008 voimaantulleen perusopetuksen kustannusten korvaamista koskevan sopimuksen mukaisesti.

Perustettava kansainvälinen koulu tulee kv-työryhmän esityksen mukaisesti tarjoamaan opetusta, joka vastaa joustavasti erilaisten oppijoiden tarpeisiin suomalaisen, PISA-tutkimuksissa hyväksi koetun opetussuunnitelman mukaisesti. Oppilaksi valikoituu tällöin sekä sellaisia suomalaisia ja ulkomaisia oppilaita, joilla on riittävä englanninkielen taito että tilapäisesti Tampereella asuvia ulkomaalaisia oppilaita, joilla ei ole riittävää englanninkielen-taitoa, mutta joille lyhyen maassaolon vuoksi maahanmuuttajien valmistava opetus ei ole mielekäs sijoituspaikka.

Työryhmän esittämässä mallissa koulussa tulee olemaan kansainvälisiä luokkia - International Classes - ja siirtymäluokkia - Transition Classes, joiden välillä on vahva integraatio. (Kv-ryhmä käytti näistä nimitystä International Line ja Supporting Line.) Kansainvälisellä luokalla opiskeleva oppilas saa tarvitessaan tukea siirtymäpienryhmästä (Transition Support Group) tai siirtymätukiopetuksesta (Transition Support Tutoring). Kansainväliset luokat on tarkoitettu oppilaille, joilla on hyvä englanninkielen taito. Oppilaille, joiden äidinkieli on englanti, taataan paikka näillä luokilla, muilta edellytetään soveltuvuuskoe ja riittävä pistemäärä. Siirtymäluokka soveltuu puolestaan vieraskielisille oppilaille, jotka ovat lyhyen aikaa Suomessa ja joiden englanninkielen taito ei ole riittävä.

3 TULOKSET JA TOIMENPIDESUOSITUKSET

3.1 Riskit

3.1.1 Riskianalyysi

Uudenlaisen koulun perustaminen ei voi olla yhtä turvallista ja riskitöntä kuin tutun mallin toistaminen. Tässä suhteessa FISTAn synty edellyttää ilman muuta riskin ottoa. Mitä enemmän omaperäisiä ratkaisuja koulussa tehdään, sitä vähemmän on valmista tukiverkkoa, josta voi ongelmatilanteissa hakea apua.

Muita riskitekijöitä voivat olla epäsuotuisa taloudellinen kehitys, joka viivästyttää Amurin koulun remonttia ja sitä kautta ajanmukaisten tilojen ja välineistön saantia uuden koulun käyttöön, kuntien sitoutumisen puute, koulun henkilöstöön kuuluvien muutosvastarinta sekä toteutumisajankohdan siirtyminen. On myös huomattava, että kun koulualokkaiden englanninkielen taito on pitkälti yksityisen sektorin tuottaman englanninkielisen varhaiskasvatuksen piirissä kehittyvää, esimerkiksi yrittäjien omien ratkaisujen tuomat mahdolliset muutokset tällä alueella heijastuvat nopeasti kouluun hakeutuviin oppilasmääriin.

Siirtymäluokkiin liittyvä riskitekijä on se, että alueelle muuttavat ulkomaalaiset saattavat kokea ne suomenkielistä opetusta ja siihen liittyviä valmistavia luokkia houkuttelevammaksi vaihtoehdoksi ja pyrkiä niiden kautta sijoittamaan oppilaita englanninkieliseen opetukseen silloinkin, kun Suomessa oleskelun tiedetään todennäköisesti muodostuvan pitkäaikaiseksi. Tällainen toiminta vaikeuttaa lapsen kotoutumista ja kaventaa hänen mahdollisuuksiaan jatko-opintoihin ja on siten hänen etujensa vastaista.

3.1.2 Varautuminen riskeihin

Amurin koulun peruskorjaus toteutunee vuosina 2013 – 2014. Jotta koulussa ei olisi hallitsemattoman suurta oppilasmäärää korjaustyön aikana ja jotta muutosten määrä pysyisi siedettävänä, projektiryhmä esittää uuden koulun käynnistämistä vaiheittain vuosina aiemmin kuvaillulla tavalla. Erityisen tärkeää on varmistaa, että Amurin koulun peruskorjaustyö voidaan todella saattaa päätökseen koulun alkuun 2014 mennessä, eikä se laajennuksesta huolimatta viivästy enää uuden kouluvuoden puolelle.

Valmistelukustannuksia pyritään pitämään kurissa siten, että hyödynnetään nykyisiä ja valtakunnallisten hankkeiden kautta saatavissa olevia resursseja opettajien täydennyskoulutuksessa. Vuotuisia käyttökustannuksia kuntien osalta pienentää valmistavan opetuksen valtionosuusuudistuksen kasvu sekä siihen liittyvien määräysten muuttuminen joustavammaksi, niin että yhteistyö yleisopetuksen kanssa voi laajeta. Kuntapäätäjät on pyritty informoimaan ajantasaisesti projektin etenemisestä ja heidän näkemyksiään ottamaan huomioon suunnittelussa. Samoin opettajilla on jatkuvasti ollut käytettävissään sekä informaatiota uudesta koulumuodosta että mahdollisuus esittää siihen liittyviä, suunnitteluun vaikuttavia ehdotuksia ja kommentteja. Kansainvälisen koulun käynnistämiseen liittyvä yksityiskohtainen suunnittelu tullaan tekemään koulun tulevasta opettajistosta koostuvassa työryhmässä, jonka tehtäviin kuuluu koko kollegion konsultointi. Näin koulusta tulee myös opettajien koulu.

Koulussa tarvittavaa kielitaitoa kehittävää yksityistä päivähoitoa ja esiopetusta on jo Tampereella ja Nokialla otettu kunnan ostopalvelun piiriin. Tällainen kehitys voi jatkuessaan parantaa yrittäjien mahdollisuuksia ylläpitää toimintaansa tavalla, joka ylläpitää tasaista oppilastarjontaa FISTAan. Englanninkielisten oppilaiden määrän lisääntyessä uuden alkavan luokan ja englanninkielisten palvelujen piiriin tulevien lyhytaikaisesti Suomessa oleskelevien kielitaidottomien lapsiryhmien myötä on luontevaa myös täydentää yksityistä esiopetusta kunnallisesti hallinnoituilla englanninkielisillä esiopetusryhmillä.

Siirtymäopetus pyritään rajaamaan niille oppilaille, joille se on tarkoitettu, määrittämällä tarkasti millainen Tampereen seudulla oleskelu voidaan katsoa riittävän tilapäiseksi ja varmistamalla keskusteluin ja riittävin tiedotemateriaalein, että vanhemmat ymmärtävät suomenkielisen koulutuksen ulkopuolelle jättäytymisen haitat pysyvästi tai pitkäaikaisesti maassa asuvalle lapselle ja nuorelle.

Uuden, lajissaan ainoan koulun tuomaan haasteeseen pyritään vastaamaan kokoamalla englanninkielisen opetuksen koulut verkostoksi, jonka puitteissa vaihdetaan kokemuksia, järjestetään koulutusta ja ajetaan yhteisiä asioita. Alla mainittu, marraskuussa järjestetty STEPS-seminaari oli askel tähän suuntaan, samoin toimenpide-ehdotuksissa esitelty Tampere-vetoinen valtakunnallinen FIS-kouluhanke.

3.2 Tulokset

Hankkeen tulokset muodostuvat pääosin alempana esitetyistä toimenpidesuosituksista, jotka perustuvat projektin aikana hankittuun informaatioon ja käytyihin neuvotteluihin.

Lisäksi eri yhteistyötahojen kanssa käydyt keskustelut johtanevat aikanaan kokonaisuutta hyödyntäviin ratkaisuihin näiden osalta.

Kansainvälisen koulun Tampereelle perustamista tutkinut työryhmä esitti, että uusi kansainvälinen koulu sijoitettaisiin Amurin ja Tammelan koulujen tiloihin. Projektiryhmä kuitenkin päätyi asiaa pidemmälle selvitellessään näkemykseen, että kansainvälisen koulun hajasijoittaminen sekä Amurin kouluun, joka on kokonaan tällaisen opetuksen käytössä, että muutamaaan luokkaan keskelle pääosin muuhun opetukseen keskittyntä Tammelan koulua ei mahdollista kansainvälisen koulun jäntevää toteuttamista ja johtamista eikä samanlaisen käytänteiltään englanninkielisen ja ilmapiiriltään kansainvälisen kokonaisuuden tarjoamista kaikille oppilaille. Kun lisäksi on käynyt ilmi, että Amurin koulun yhteyteen voidaan rakentaa lisäsiipi, projektiryhmä ehdottaakin, että kansainvälisen koulun toiminta keskitetään nykyisen Amurin koulun tiloihin.

Tammelan koulussa jatkaisi tällöin vieraskielisen opetussuunnitelman mukainen englanninkielinen opetus, jota voidaan kehittää suomea äidinkielenään puhuvien oppilaiden kieliopintojen lähtökohdista käsin. Samalla vältetään kahden samaa opinto-ohjelmaa tarjoavan, ympäristöltään erilaisen opiskeluympäristön joutuminen keskinäiseen kilpailuasemaan oppilaiden ja heidän vanhempiensa silmissä. Tampereen palveluverkkoselvityksen selkiinnytettyä koulujen tulevaa työnjakoa, Tammelan oppilaiden englanninkielisen koulupolun jatko luokkatason 6 jälkeen määritellään sen puitteissa.

Seutuhallitus ohjeisti kokouksessaan 24.11.2009 projektiryhmää aikatauluttamaan uuden koulun alulle kaksi vaihtoehtoa: syksy 2011 ja syksy 2012. Tämän jälkeen on kuitenkin tullut ilmi, että Amurin koulun peruskorjaus viivästyy tuolloin esillä olleesta ajankohdasta vuodella, siten että itse työ on käynnissä vuosina 2013 ja 2014. Koska koulun välttämättömän välineistön ajan tasalle saattaminen on yhteydessä koulun peruskorjaukseen ja koska peruskorjauksen aikana koululla on niukasti tiloja käytettävissä, projektiryhmä on esityksessään päätenyt ehdottamaan koulun vaiheittaista käynnistämistä, joka alkaisi 2011 ja johtaisi koko koulun täysitehoiseen toimintaan syksystä 2014 alkaen. (Liite 1)

Vaiheittainen käynnistäminen usean vuoden jakson aikana mahdollistaa sen, että kipeimmin tarvittavat uudistukset saadaan käyttöön suhteellisen nopeasti, vaikka kokonaisuus hahmottuukin hitaammin. Projektiryhmä ehdottaakin, että tilapäisiä seudulle muuttajia palvelevat siirtymäluokat ja niihin liittyvä muu siirtymäopetus käynnistyisivät ensimmäisenä vuotena ja että niitä seuraavana vuotena seuraisi muutoksia yläluokilla.

Vaiheittainen käynnistäminen jakaa yhteensä noin 110 000 euroon nousevat suunnittelu- ja valmistelukustannukset viidelle vuodelle (Liite 2) ja mahdollistaa sen, että koulun vaatimat välineistöhankeinnot hoituvat lähes kokonaan Amurin koulun peruskorjauksen yhteydessä. On kuitenkin huomattava, että opiskelupaikan laskennallinen hinta on peruskorjauksen jälkeen kalliimpi kuin opiskelupaikka nykyisessä Amurin koulussa. Muuten FISTA:n vuotuinen ylläpito ei vaikuttaisi olevan merkittävästi kalliimpaa kuin vastaavatyypisten koulupalvelujen tarjoaminen muissa kouluissa (Liite 3). Koska kyse on palveluista, joiden järjestämiseen kunnilla on joko lakisääteinen velvoite tai joiden tarjoamiseen ne ovat jo muuten sitoutuneet, FISTAA voidaan nähdä enemmänkin palvelun kustannusvaikutuksiltaan kohtuullisena parantamisena kuin menolisäyksenä. Kansainvälisten luokkien kustannusten arvioidaan FISTAn aiempaa parempien opetusjärjestelyjen johdosta nousevan nykyisellä hintatasolla vuosittain noin 135 - 150 €

oppilasta kohden (vieraskielisen opetuksen järjestelylisä) nykyisen englanninkielisen opetuksen kustannuksiin verrattuna.

Oppimateriaalin tuottaminen englanninkielisen opetuksen tarpeisiin Suomessa koskee hyvin suurta joukkoa kouluja ja tuhansia oppilaita eri puolilla maata. Asiassa etenemisen kannalta projektiryhmä pitää keskeisen tärkeänä yhteistyöverkoston luomista näiden koulujen ja niitä ylläpitävien koulutuksen järjestäjien kesken, sekä Opetushallituksen saamista hankkeen tueksi. Tähän tavoitteeseen pyrkien Tampereen kaupunkiseutu ja Tampereen kaupunki järjestivät yhteistyössä 17. ja 18. marraskuuta Tampereella kutsuseminaarin ”Sharing Tools for English Public Schools” (STEPS, Liite 4). Seminaarissa esiintyi opetushallituksen ja Tampereen yliopiston edustajia, sekä muita tutkijoita ja tamperelaisia asiantuntijoita. Seminaarin osanottajajoukko, yhteensä n. 50 henkilöä, koostui pääosin englanninkielisten koulujen rehtoreista; mukana oli myös joitakin kuntien ja läänien opetuksen kehittämisen vastuuhenkilöitä sekä opettajia. Seminaarin osallistujat ilmaisivat halukkuutensa osallistua mahdollisesti myöhemmin käynnistyvään valtakunnalliseen englanninkielisen opetuksen kehittämishankkeeseen, ja joukko pääkaupunkiseudun rehtoreita lupautui järjestämään vuoden kuluttua seuraavan vastaavanlaisen seminaaritapahtuman.

Kustannusyhtiö Tammi on ilmoittanut halukkuutensa julkaista ympäristöopin, maantieto/biologian sekä kemia/fysiikan luokkien 1 – 6 oppikirjansa englanniksi, mikäli tarkoitukseen saadaan tarvittava taloudellinen tuki. Otava harkitsee asiaa ja ilmoittaa kantansa tammikuun aikana. Mahdollisessa tulevassa julkaisutoiminnassa Tampereen seudun rooli voi olla lähinnä toiminta valtakunnallisen, tukea tuovan hankkeen koordinaattorina.

Opettajien täydennyskoulutuksen järjestämiseen ovat ilmaisseet mielenkiintonsa Tampereen yliopiston englantilaisen filologian laitoksen ja kasvatustieteiden tiedekunnan edustajat. Yliopisto on palkannut tammikuun ajaksi henkilön valmistelemaan rahoitushakemusta hankkeeseen. Toteutuessaan hanke toisi kahden vuoden ajan tulevan kv-koulun opettajille mahdollisuuden kattavaan täydennyskoulutukseen kaikilla tarpeellisilla alueilla vuosina 2010 - 2011 (Liite 5). Nykyisen projektin puitteissa on tarkoitus käynnistää myös Amurin koulun omaa kielitaitokoulutusta kevääksi 2010 niille opettajille, joilta puuttuu englanninkielisen opetuksen pätevyys. Myös Comenius-apurahoja on tarjolla vieraskielistä opetusta antavien koulujen opettajien kieliopintoihin. Näitä voidaan hyödyntää erityisesti kesäkursseihin.

Hankkeen yhteydessä tehdyn englanninkielisten päiväkotien kartoituksen yhteydessä on käynyt ilmi, että päiväkotipaikkoja lienee tarjolla riittävästi Tampereella, Nokialla ja Kangasalla (Liite 6). Pääosan koulun oppilaista odotetaan olevan suomalaisia lapsia, jotka ovat hankkineet englanninkielisen opiskelun mahdollistavan kielitaidon englanninkielisessä päiväkodissa.

Jotta lapsilla olisi asuinpaikasta riippumatta mahdollisimman tasavertainen mahdollisuus päivähoitossa ja esiopetuksessa hankkia kansainvälisessä koulussa opiskeluun riittävä englanninkielentaito, englanninkielisen tarjonnan tulee olla sekä alueellisesti että määrällisesti riittävää. Tässä tulee ottaa huomioon, että osassa kehystunnista kaikki esiopetus on koulujen yhteydessä, jolloin palvelujen järjestelyä näissä kunnissa helpottaisi kansainvälisen koulun yhteydessä oleva esiopetusvaihtoehto.

Lempäälän ja Pirkkalan alueella ei toistaiseksi ole tarjolla englanninkielistä päivähoitoa, vaikka näissä kunnissa asuvia lapsia on runsaasti englanninkielisen opetuksen piirissä. Tämän johdosta projektiryhmä on suositellut näille kunnille tällaisten päivähoitoryhmien perustamista, joka ainakin Pirkkalassa onkin harkinnassa.

Englanninkielisen perusopetuksen koulupolun jatkuminen toiselle asteelle on myös ollut selvityksen kohteena. Tampereen lyseon lukiossa on jo nyt tarjolla englanninkielinen, suomalaiseen ylioppilastutkintoon rinnastettavaan International Baccalaureate tutkintoon johtava IB-lukio.

Tampereen seudun toisen asteen koulutuksen järjestämisestä on äskettäin valmistunut esiselvitys, jonka mukaan sekä lukiokoulutukseen että ammatilliseen koulutukseen hakeutuminen ovat Tampereella hieman lisääntyneet. Tästä huolimatta jo alkanut ikäluokkien koon notkahdus lähivuosina tuo toisen asteen koulutuspaikkoihin tilapäistä ylitarjontaa. Tällaisessa tilanteessa on tärkeää pitää kiinni kaikista seudun opiskelijoista. Englanninkielisten opintovaihtoehtojen lisäämisen voidaan odottaa lisäävän sekä Tampereen englanninkielisten opiskelijoiden että mahdollisesti muualta tänne muuttavien mielenkiintoa seudulla opiskeluun. Keskusteluissa TAO:n ja Pirkan kanssa on käynyt ilmi näiden halukkuus järjestää esim. kaupallisen alan ammatillista koulutusta englanninkielisenä. Molemmat laitokset selvittävät parhaillaan mahdollisuuksiaan tällaiseen.

Tampereen kauppakamarin ja Tredean edustajia on hankkeen alkuvaiheissa informoitu sen päälinjoista. Tammikuun aikana elinkeinoelämän edustajien kanssa keskustellaan vielä mahdollisesti tehtävästä yhteistyöstä esimerkiksi koulun markkinoinnissa.

Jo tässä vaiheessa voidaan päätellä, että projektin tuloksena syntyvä malli suomalaisen opetussuunnitelman pohjalla toimivasta kansainvälisestä koulusta voi toimia paitsi Tampereelle perustettavan kv-koulun kuvaajana, myös pohjana kansallisen tason hankkeessa, esimerkiksi julkisessa keskustelussa esillä olleessa suomalaisen opetustyön brändämisessä.

3.3 Hankkeen arviointi ja toimenpidesuositukset

3.3.1 Hankkeen toteutuneiden tuotosten arviointi

Hankkeen toimeksi saamat tehtävät on suoritettu siltä osin kuin se yhden kuntayhtymän toiminnan ja käytettävissä olevan ajan puitteissa on mahdollista.

Kansainvälisen koulun toimintamallin luominen ja toteuttaminen uusista lähtökohdista on tehtävänä niin laaja, että kaikkea tarpeellista ei saada suunnitelluksi ja tehdyksi näin lyhyen ja resursseiltaan pienen hankkeen puitteissa. Oppimateriaalien julkaisu edellyttää vireille saatetun valtakunnallisen yhteistyön laajenemista suomalaisen koulutusosaamiselle rakentuvien vieraskielisten/kansainvälisten koulujen kehittämishankkeeksi, ja opetussuunnitelmien rinnastustyö toteutuu parhaiten uuden opetussuunnitelman työstämisen yhteydessä.

3.3.2 Hankkeen toimenpidesuosituksset

Projektiryhmä suosittaa seutuhallitukselle ja Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymään kuuluvien kaupunkien ja kuntien päätäntäelimille että:

- perustetaan Finnish International School of Tampere (FISTA)/ Tampereen kansainvälinen peruskoulu, joksi nykyinen Amurin koulu muutetaan asteittain vuosina 2011 – 2014.
- Koulu on yhtenäiskoulu, jonka yhteydessä on Tampereen mallin mukaisesti Tampereen kaupungin päivähoidon hallinnoimaa esiopetusta.
- koulu on tasapuolisesti avoin kaikille Tampereen kaupunkiseudun kuntien oppilaille
- isäntäkaupunki Tampere saa valtiovarainministeriön clearing-järjestelmän kautta FISTAssa opiskelevien oppilaiden kuluista kotikuntakorvauksen. Valtionosuuden ylittävien kulujen osalta laskutuksen perusteena sopimuskuntien kesken käytetään Tampereen kaupungin tuotteistettuja hintoja, joihin lisätään vieraskielisen opetuksen järjestelylisä.
- Tampereen kaupunkiseudun sivistystyöryhmä toimii kansainvälisen koulun seudullisena ohjausryhmänä. Ohjausryhmässä käsitellään kansainvälisen koulun kuntakohtaiset tiedot, kuten oppilasmäärien kehitys sekä toiminnan taloudelliset vaikutukset ja keskustellaan tulevan toiminnan suuntaviivoista sekä toiminnalle asetettavista tavoitteista. Lisäksi ohjausryhmässä käsitellään toimintaan kohdistuvat vuosittaiset talousarviot ja -suunnitelmat. Ohjausryhmä seuraa osaltaan opetuksen seudullisesti sovittujen linjausten noudattamista ja huolehtii osaltaan siitä, että kansainvälisen koulun toimintaa kehitetään seudullisesti tasa-arvoisella ja oikeudenmukaisella tavalla.
- edellyttäen, että Amurin koulun lisärakentaminen onnistuu suunnitellusti, FISTAssa on kolme alkavaa luokkasarjaa, alaluokkien oppilasmäärien liikkua välillä 20 – 25, ja koulun kokonaisoppilasmäärä voi enimmillään olla 800
- koulun kansainvälisten luokkien oppilaisiksi otetaan riittävän englanninkielentaidon omaavia oppilaita, jotka ovat joko äidinkieleltään englanninkielisiä tai osoittavat koulun järjestämässä soveltuvuuskokeessa riittävän, eurooppalaisen viitekehityksen mukaisen taitotason kuvauksen mukaisesti määritellyn kielitaitonsa (Liite 7)
- FISTAan perustetaan myös englanninkielistä opetusta tarjoavat valmistavat luokat (siirtymäluokat / Transition Classes) sellaisille ulkomaisille, seudulla vain tilapäisesti oleskeleville lapsille, jotka eivät osaa mitään seudulla tarjolla olevan perusopetuksen opetuskielistä, ja joiden Suomessa oleskelun lyhyen keston tähden suomenkielinen valmistava opetus ei ole mielekästä (Liite 8)
- FISTAssa suomea taitamattomien ulkomaalais- tai paluumuuttajataustaisten oppilaiden tukiopeutus ja ohjaus suomenkielisten opetusjaksojen ajalta keskitetään siirtymätukiryhmään / Transition Support Class tai erityisopettajan antamaan siirtymätukiopeutukseen /Transition Support Tutoring
- FISTAssa kaikkia oppiaineita äidinkieltä lukuun ottamatta opettavat kaikilla luokilla englanninkielisen opetuksen pätevyyden omaavat opettajat englanniksi
- FISTAn opetussuunnitelma laaditaan suomalaisen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaiseksi
- englanninkielisen ja suomenkielisen opetuksen osuudet määritellään opetussuunnitelmassa aine- ja luokko-kohtaisesti siten, että oppilailla on FISTAn päättyessä hyvät mahdollisuudet jatkaa opintojaan joko suomen- tai englanninkielisen opetuksessa

- opetussuunnitelmassa aiheisällöt sijoitetaan myötäilemään mahdollisimman hyvin Englannin kansallisen opetussuunnitelman ja yhdysvaltalaisen Massachusettsin osavaltion opetussuunnitelmakehyksen ikäluokkakohtaisia sisältöjä
- opetussuunnitelma tehdään sekä englannin että suomenkielisenä
- opetussuunnitelman englanninkielisen version lyhennelmä kirjoitetaan ikäluokittain rinnakkain vastaavien englantilaisten ja yhdysvaltalaisien lyhennelmien kanssa vertailua helpottavaksi dokumentiksi
- FISTA käynnistyy vaiheittain vuosina 2010 – 2014, siten että syksyllä 2011 alkavat siirtymäluokat, syksyllä 2012 luokat 1,3 ja 7 siirtyvät FISTAn opetussuunnitelmaan, syksyllä 2013 siirtyvät luokat 2, 4 ja 8, ja FISTA koko laajuudessaan, esiopetuksesta yhdeksänteen luokkaan, käynnistyy uutta opetussuunnitelmaa noudattavana kouluna syksyllä 2014, jolloin myös Amurin koulun peruskorjauksen pitäisi nykytietämyksen mukaan olla valmis (Liite 9)
- käynnistetään 2010 - 2012 seudullinen FISTAn valmisteluhanke, jonka projektipäällikkönä toimii Amurin koulun rehtori ja projektiryhmän muina jäsenenä neljä Amurin koulun opettajien keskuudesta valittua opettajaa, kaikki oman toimensa ohella, heistä yksi työryhmän sihteerinä. Hankkeen ohjausryhmänä toimii Tampereen kaupunkiseudun sivistystyöryhmä (Liite 10)
- Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä tukee mahdollisuuksien mukaan Tampereen kaupunkia, mikäli tämä päättää toimia aloitteentekijänä ja koordinaattorina valtakunnallisessa hanke-esityksessä, jonka tavoitteena on mm. englanninkieliseen opetukseen liittyvä tutkimus, opettajien täydennyskoulutus ja oppimateriaalituotanto, joiden järjestämistä FISTAn perustaminen edellyttää, mutta jotka ovat laajuudeltaan pikemmin valtakunnallisia kuin yhden kuntayhtymän hoidettavia tehtäviä.

LIITE 1 – Valmistelu vaiheittaiseen käynnistymiseen

FISTAn käynnistyminen 2011 – 2014

2010

Kevät

- Amurin koulun ja muiden vieraskielisen opetuksen opettajien koulutus **½ pv** (Veso)
Aihe: Matkalaukkulapsen maailma, rahoitus: Moku-hanke
- Sähköistä kommentointia sekä esitettyihin asioihin että vapaasti
- Kehityskeskustelujen yhteydessä opettajakohtainen kielitaidon kehittämissuunnitelma
- Kielitaitokoulutus käynnistyy kielipätevyyttä vailla oleville
- Opettajista koostuva valmisteluryhmä¹ valitaan

Kesä

- Osallistumista Comenius-rahoitteisiin kieli- ja CLIL-koulutuksiin (Hakuaika päättyy 15.1.2010)

Syksy

- Kv-koulun opettajan erityistaitojen koulutus **1 pv** (Taksvärkkipäivä 5 – 9, muille + kouluun jääville 5-9 sijaiset)
- Kielitaitokoulutus käynnissä
- Valmisteluryhmän toiminta käynnistyy

2011

Kevät

- Valmisteluryhmä toimii
- Kv-koulun opettajan erityistaitojen koulutus **½ pv** (Veso)
- Yhteistä suunnittelua ja ideointia **½ pv**
(Opettajat kahdessa eri aikaan kokoontuvassa ryhmässä, sijaiset)
FISTA:n yhteisiä pedagogisia ja toiminnallisia linjauksia
- Kielitaitokoulutus käynnissä
- Siirtymävaiheen opettajien koulutus
- CLIL-koulutusta tarvitseville tarjonnan mukaan

Kesä

- Osallistumista Comenius-rahoitteisiin kieli- ja CLIL-koulutuksiin

Syksy

- **Siirtymävaiheen opetus käynnistyy**
- Valmisteluryhmä toimii
- FISTAn opetussuunnitelman perusteiden linjausta
- Kv-koulun opettajan erityistaitojen koulutus **1 pv** (Taksvärkkipäivä 5 – 9, muille + kouluun jääville 5-9 sijaiset)
- Kielitaitokoulutus käynnissä
- CLIL-koulutusta tarvitseville tarjonnan mukaan

2012

Kevät

- Valmisteluryhmä toimii
- FISTAn opetussuunnitelman perusteiden linjausta
- FISTAan ja remonttiin liittyvää suunnittelua (**1½ pv** seminaari, VESO)
- CLIL-koulutusta tarvitseville tarjonnan mukaan
- Kielitaitokoulutus käynnissä

Kesä

- Osallistumista Comenius-rahoitteisiin kieli- ja CLIL-koulutuksiin

Syksy

- **FISTAn luokat 1, 3 ja 7 käynnistyvät**
- Valmisteluryhmä toimii
- Yhteistä suunnittelua ja ideointia mm. ops:aan liittyen **½ pv** (Opettajat kahdessa eri aikaan kokoontuvassa ryhmässä, sijaiset)
- CLIL-koulutusta tarvitseville tarjonnan mukaan
- Kielitaitokoulutus käynnissä

2013

Kevät

- Valmisteluryhmä toimii
- Normaalia opetussuunnitelmatyötä
- Kv-koulun opettajan erityistaitoihin liittyvää koulutusta **1 pv** (VESO)
- CLIL-koulutusta tarvitseville tarjonnan mukaan
- Kielitaitokoulutus käynnissä
- Opettajien kielikokeita

Kesä

- Osallistumista Comenius-rahoitteisiin kieli- ja CLIL-koulutuksiin

Syksy

- **FISTAn luokat 2, 4, ja 8 käynnistyvät**
- Hallinnollinen ja pedagoginen tukijärjestelmä käynnistyy
- Yhteistä ops-työskentelyä **1 pv** (Taksvärkkipäivä 5 – 9, muille + kouluun jääville 5-9 sijaiset)
- CLIL-koulutusta tarvitseville tarjonnan mukaan
- Kielitaidon ylläpito-ohjelma käynnistyy
- Opettajien kielikokeita

2014

Kevät

- Hallinnollinen ja pedagoginen tukijärjestelmä käynnistyy
- Yhteistä ops-työskentelyä **½ pv** (Opettajat kahdessa eri aikaan kokoontuvassa ryhmässä, sijaiset)
- Kielitaidon ylläpito-ohjelma käynnissä
- CLIL-koulutusta tarvitseville tarjonnan mukaan

Syksy

- **Fista käynnistyy kokonaisuudessaan 0 – 9, 1. lk 3-sarjaisena**

Valmisteluryhmä

- toiminnassa kolme kouluvuotta, syksystä 2010 kesään 2013
- 6 jäsentä
  - rehtori ja apulaisrehtori, vähintään toinen aina paikalla
  - kaksi luokanopettajaa ja kaksi aineenopettajaa

Tehtävä

- kartoittaa FISTA:n käynnistymiseen liittyviä kysymyksiä ja tarpeita
- suunnittelee ratkaisuja yhteistyössä opettajakunnan kanssa
- johtaa FISTA:n opetussuunnitelmatyötä ja etsii eri osa-alueille sopivia oppimateriaalivaihtoehtoja
- valmistelee koulutus- ja suunnittelutapahtumia

Järjestelyt

- opettajajäsenille korvaus lisätyöstä koulukohtaisesta suunnittelurahoituksesta, jonka suuruus mitoitetaan uutta koulutyyppiä edustavan uuden koulun vaatimaa suunnittelua vastaavaksi
- yhteisen suunnittelu-aamu- tai iltapäivän varaus lukujärjestykseen
- rehtoreiden opetusvelvollisuuden määrittelyssä otetaan huomioon uuden, uutta koulutyyppiä edustavan koulun perustaminen

LIITE 2 – FISTAn valmistelukulut

FISTAN VALMISTELUKULUT

2010

Opettajien koulutus- ja suunnittelutapahtumat

1. Sijaiskulut 10 x 80€	800€		
Kahvitus	250€		
Luennoitsijakulut	500€	1 550€	1 550 €

Muut koulutukset

Englanti: 12 viikkoa x 2 x 180€			4 320 €
---------------------------------	--	--	---------

Valmisteluryhmä

Opettajien työn korvaus sivukuluineen 4 x 2 x 115€ x 5kk			4 600 €
---	--	--	---------

Rehtoreiden suunnittelutyö

esim. op.velvollisuuden huojennus 3vvt x 2300€		<u>6 900 €</u>	17 370 €
--	--	----------------	----------

2011

Opettajien koulutus- ja suunnittelutapahtumat

2. Sijaiskulut 12 x 150€	1 800€		
Kahvitus	250€	2 050€	
3. Sijaiskulut 10 x 80€	800€		
Kahvitus	250€		
Luennoitsijakulut	500€	1 550€	3 600 €

Muut koulutukset

Englanti: 12 viikkoa x 2 x 180€	4 320 €		
Siirtymävaiheen opettajat	1 600 €		4 920 €

Valmisteluryhmä

Opettajien työn korvaus sivukuluineen 4 x 2 x 115€ x 13kk			11 960 €
--	--	--	----------

Opetussuunnitelmatyö

3 000 €

Rehtoreiden suunnittelutyö

esim. op.velvollisuuden huojennus 3vvt x 2300€		<u>6 900 €</u>	30 380 €
--	--	----------------	----------

2012

Opettajien koulutus- ja suunnittelutapahtumat

4. Sijaiskulut 12 x 150€	1 800€	
Kahvitus	250€	2 050€

Muut koulutukset

Englanti: 12 viikkoa x 2 x 180€	4 320 €
---------------------------------	---------

Valmisteluryhmä

Opettajien työn korvaus sivukuluineen 4 x 2 x 115€ x 13kk	11 960 €
--	----------

Opetussuunnitelmatyö

4 000 €

Rehtoreiden suunnittelutyö

esim. op.velvollisuuden huojennus 3vvt x 2300€	<u>6 900 €</u>	29 230 €
--	----------------	----------

2013

Opettajien koulutus- ja suunnittelutapahtumat

5. Sijaiskulut 10 x 80€	800€	
Kahvitus	250€	
Luennoitsijakulut	500€	1 550 €

Muut koulutukset ja kokeet

Englanti: 12 viikkoa x 180 €	2 160 €	
Kielikokeita 10 x 125 €	1 250 €	3 410 €

Valmisteluryhmä

Opettajien työn korvaus sivukuluineen 4 x 2 x 115€ x 8 kk	7 360 €
--	---------

Rehtoreiden suunnittelutyö

esim. op.velvollisuuden huojennus 3vvt x 2300€	6 900 €
--	---------

Nettisivut

12 000 € 31 220 €

2014

Opettajien koulutus- ja suunnittelutapahtumat

6. Sijaiskulut 12 x 150€	1 800€	
Kahvitus	250€	<u>2 050 €</u>

Yhteensä

110 250 €
=====

Valmistelukustannukset aiheittain 2010 - 2014

Suunnittelu- ja valmistelutyö	70 480 €	
Opettajien koulutus	27 770 €	
Markkinointi	<u>12 000 €</u>	110 250 €
		=====

Välinehankinnat 2011 - 2013

1 Smartboard	4 000 €	
10 x dokumenttikamera + mediatykki	12 000 €	
300 sanakirjaa á 10 €	3 000 €	
Koulupsykologipalvelussa tarvittavat kokeet	<u>3 000 €</u>	22 000 €
		=====

Koulun välineistö täydentyy lopulliseen muotoon Amurin peruskorjauksen yhteydessä.

LIITE 3 – FISTAn vuosittaiset käyttökulut

ERO KOULUN PERUSKULUIHIN

Vuosittainen lisämeno

Kansainväliset luokat (750 oppilasta)			
1 pienryhmäopettaja	58 000 €		
1 laaja-alainen erityisopettaja	58 000 €		
3 Suomi2-opettajaa	174 000 €	290 000 €	
Siirtymäluokat (30 oppilasta)			
3 luokanopettajaa á 56 000 €	168 000 €		
3 kouluavustajaa á 20 000 €	60 000 €		
6 tietokonetta á 500 €	3 000 €		
Oppimateriaalia	1 000 €	232 000 €	
Vieraskielisen opetuksen järjestelylisä			
Uuteen koulumuotoon liittyvä lisäpalkka- ja koulutusresurssi	67 000 €		
Oppimateriaalilisä 50 € · 800 oppilasta	40 000 €	<u>107 000 €</u>	
		629 000 €	
		=====	

Koulun erityistehtävästä johtuva valtionosuuden korotus

Lisämenot koulun peruskuluihin nähden aiheutuvat pääosin erityispalveluista, jotka ovat joko sellaisia joihin kunnat ovat itse aikaisemmin sitoutuneet (vieraskielinen opetus, valmistava opetus), tai joihin oppilailla on lakisääteinen oikeus (maahanmuuttajien tukiopetus, suomi toisena kielenä - opetus), ja joita oppilaille tarjottaisiin joko Amurin koulussa tai muissa kuntien kouluissa FISTAn perustamisesta riippumatta. Maahanmuuttajien tukiopetukseen ja S2-opetukseen saadaan oppilaskohtaista valtion tukea jälkikäteen tapahtuvan laskutuksen perusteella.

Esi- ja perusopetuksen valtionosuusjärjestelmä uudistuu vuoden 2010 alussa. Jatkossa esi- ja perusopetuksen valtionosuudet maksetaan kunnille ikäluokkapohjaisesti (6-15 ikävuodet). Erityisopetuksen porrastus poistetaan. Myös kouluverkkotekijä poistetaan, mutta vaikutus otetaan huomioon asukastiheystekijää muuttamalla. Ikäluokkaan soveltumaton lisärahoitus hoidetaan oppilaskohtaisesti opetusministeriön päätöksin yksikköhintarahoituksena, irrallaan yhden putken mallista. Tällaisista tapauksista FISTAn osalta merkittävimmäksi nousee maahanmuuttajien valmistava opetus. Valmistavasta opetuksesta maksettava valtionosuus tulee olemaan 2,39-kertainen verrattuna tavalliseen perusopetukseen.

Kun esi- ja perusopetuksen valtionosuudet maksetaan jatkossa kunnille kunkin kunnan oppilasikäluokan perusteella, edellyttää uusi järjestelmä kotikuntalaskutusta oppilaan käydessä koulua muualla kuin omassa kunnassaan (toisen kunnan, kuntayhtymän, valtion tai yksityisen ylläpitämässä peruskoulussa). Tällä opetuksen ylläpitäjällä on oikeus saada kotikuntakorvaus oppilaan kotikunnalta. Uudistus ei vaikuta oppilaan oikeuteen hakeutua opetukseen kotikuntansa ulkopuolella. Esi- ja perusopetuksen kotikuntalaskutus tullaan hoitamaan keskitetysti ns. clearing-järjestelmän (valtion hallinnollinen palvelu kunnille sekä koulutuksen ylläpitäjille) avulla vuoden 2010 alusta. Valtionosuuden ylittävien kulujen osalta laskutuksen perusteena sopimuskuntien kesken käytetään Tampereen kaupungin tuotteistettuja hintoja, joihin lisätään vieraskielisen opetuksen järjestelylisä, yllä olevan laskelman mukaisella hinnoittelulla 135 - 150€ oppilasta kohti vuositasona.

LIITE 4 - STEPS-seminaarin ohjelma

SHARING TOOLS FOR ENGLISH PUBLIC SCHOOLS

STEPS - Englanninkielisen opetuksen kehittämisseminaari

Tampere 17. – 18.11.2009

OHJELMA

Tiistai 17.11.

- 9.30 Kahvi
- 10.00 Seminaarin avaus
Seminaarin puheenjohtaja: Opetuspäällikkö Veli-Matti Kanerva
Puheenvuoro
- Tampereen apulaispormestari Kristiina Järvelä
  - esittäytymiskierros
- 10.30 Vieraskielisen opetuksen kehitystä Tampereen seudulla
- Opetuspäällikkö Veli-Matti Kanerva, Tampere
  - FISTA-hankekoordinaattori Erja Kuhalampi, Tampere
- 11.30 Kaupunkiseuturakenne ja –toimintamalli
- Seutujohtaja Päivi Nurminen
- 12.00 Lounas
- 13.00 Englanninkielinen opetus Suomessa koulu- ja oppilasmäärinä
- Suvikyky ry:n sihteeri Iivi Kurki, Espoo
  - Oph:n kustantaman kartoituksen tulosten esittely
- 13.30 Opetushallituksen näkemys vieraskielisen opetuksen kehittämistarpeista
- Opetusneuvos Anna-Kaisa Mustaparta, Opetushallitus
- 14.30 Kahvi
- 15.00 Alustuksia ja keskustelua:
- Englanninkielisen opetuksen opettajien koulutus ja täydennyskoulutus
Englantilaisen filologian professori Päivi Pahta, Tampereen yliopisto
  - Kieli kulttuurisena ilmiönä
Kasvatustieteen professori Pauli Kaikkonen, Tampereen yliopisto
- 16.00 Tauko

18.00 Päivällinen Ravintola Mylläreissä (omakustanteinen)

Keskiviikko 18.11.

8.30 Kahvi

9.00 Englanninkielisen opetuksen haasteita Suomessa
- FISTA - hankekoordinaattori Erja Kuhalampi
- Englannin ja saksan opettaja Eveliina Bovellan, Kuopio
Väitöstutkimuksen esittely
”Englanniksi opettavien näkemyksiä alakoulun vieraskielisistä oppimateriaaleista”

10.00 Työpajat 1

A: Opetussuunnitelma- ja oppimateriaalikysymykset
- luokan- ja historianopettaja Veera Kairimo-Kanto, Tammelan koulu, Tampere
B: Opettajuus kansainvälisessä koulussa
- luokan- ja englanninopettaja Päivi Wheeler, Amurin koulu, Tampere (PERUUNTUI)

11.00 Lounas

12.00 Työpajat 2

A: Englanninkielisen opetuksen rooli globaalissa ympäristössä
- Hakkarin koulun rehtori Sanna Oikarinen, Lempäälä
- (PERUUNTUI)
B: Englanninkielisten koulujen suomalainen yhteistyöverkosto
- Opetuspäällikkö Veli-Matti Kanerva

13.00 Työpajojen koonti ja seminaarin päätös
Opetuspäällikkö Veli-Matti Kanerva

n. 13.30 Kahvi

SEMINAARIPAIKKA:

Juvenes, Attilan kokoustilat, Yliopistonkatu 38, Tampere

VIERASKIELISEN OPETUKSEN TÄYDENNYSKOULUTUS

<p>Yhteiskunta- ja koulutuspolitiikka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kansainvälisen koulun tehtävä • Suomalaisia malleja • Koulutusmalleja eri puolilla maailmaa • Opetussuunnitelmakehittäminen • Tiimijohtaminen ja -työskentely	KIELI
<p>Kulttuuri</p> <ul style="list-style-type: none"> • Monikulttuurisuustaidot<ul style="list-style-type: none"> - matkalaukkulapset - vanhempien kohtaaminen	
<p>Opettajuus ja pedagogiikka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Suomalainen opettaja kansainvälisenä toimijana • Kielipedagogiikka • CLIL-pedagogiikan sovelluksia • Valmistavan luokan pedagogiikka	

LIITE 6 – Englanniksi opiskelevat kotikunnittain

ENGLANNIKSI OPISKELEVAT JA HOIDETTAVAT LAPSET KOTIKUNNITTAIN TAMPEREEN KAUPUNKISEUDULLA

	Kangasala	Lempäälä	Nokia	Pirkkala	Tampere	Ylöjärvi
Asukasluku 2008	28 222	19 753	30 951	16 154	209 552	29 762
alle 7-vuotiaita eng. pk tai ek 2009 syksy	53 1,9 /1000 as	7 0,4 /1000 as	40 1,3 /1000 as	11 0,7 /1000 as	221 1,1 /1000 as	10 0,3 /1000 as
Amurin ja Tammelan peruskouluissa 2008 - 2009	19 0,7 /1000 as	24 1,2 /1000 as	30 1,0 /1000 as	25 1,6 / 1000 as	464 2,2 / 1000 as	20 0,7 /1000 as

Vertailusta puuttuvat Orivesi ja Vesilahti, joista ei ole lapsia englanninkielisessä päivähoitossa tai opetuksessa.

LIITE 7 – Tampereen kansainvälinen peruskoulu

KOULU- JA KIELITAITOPOLUN RAKENNEKAAVIO

Englanninkielinen päivähoito 3 – 5-vuotiaille									

Englanninkielinen esikoulu			
			FISTA

Kielitaidon tasojen kuvausasteikolla määritelty kielitaito
(kuullun ymmärtäminen ja puhe)

Kansainväliset luokat 1 – 6 (20 – 25 oppilasta / lk)			Siirtymä- tuki- opetus	Siirtymäluokat	
				1 – 3 (1 – 10 oppilasta)	
				4 – 6 (1 – 10 oppilasta)	

Kielitaidon tasojen kuvausasteikolla määritelty kielitaito
(ikäkaudelle soveltuvin osin)

Kansainväliset luokat 7 – 9				Siirtymä- tuki- opetus	Siirtymäluokat	
			7 – 9 A (1-10 oppilasta)			
			tarvittaessa 7 – 9 B (5 – 10 oppilasta)			

Kielitaidon tasojen kuvausasteikolla määritelty kielitaito
(ikäkaudelle soveltuvin osin)

LIITE 8 – Tiedustelu rahoituksesta

TIEDUSTELU ENGLANNINKIELISEN VALMISTAVAN OPETUKSEN RAHOITUKSESTA

Lähettäjä: Lehtonen Heli [mailto:Heli.Lehtonen@oph.fi]
Lähetetty: 11. marraskuuta 2009 16:15
Vastaanottaja: Punkari Meri
Kopio: Nissilä Leena
Aihe: VS: kysymys englanninkielisen valmistavan opetuksen rahoituksesta

Hei.

Valmistavaa opetusta rahoitetaan, jos se vastaa sisällöltään säädöksiä ja annettuja normeja.

Sain juristiltamme seuraavanlaisen vastauksen kysymykseenne:

”Laissa ei määritellä erikseen maahanmuuttajille järjestettävässä perusopetukseen valmistavassa opetuksessa käytettävää opetuskieltä. Opetuskielestä on täten voimassa, mitä perusopetuslain 10 §:ssä säädetään eli opetuksessa voidaan käyttää myös vierasta kieltä. Opetuksessa tulee kuitenkin ottaa huomioon, mitä perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja perusopetuksen tuntijaosta annetun VNA:n (1435/2001) 5 §:n 4 momentissa säädetään. Po. momentin mukaan maahanmuuttajille järjestettävän perusopetukseen valmistavan opetuksen tavoitteena on antaa oppilaalle tarvittavat valmiudet suomen tai ruotsin kielessä ja tarpeelliset muut valmiudet esiopetukseen tai perusopetukseen siirtymistä varten sekä edistää oppilaiden tasapainoista kehitystä ja kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan. Opetuksen tavoitteena on lisäksi tukea ja edistää oppilaiden oman äidinkielen hallintaa ja oman kulttuurin tuntemusta. Tarkemmin opetuksen tavoitteista ja sisällöistä määrätään opetussuunnitelman perusteissa.

Edellä mainitun perusteella on selvää, ettei opetus voi olla kokonaan vieraskielistä, kun tavoitteena on antaa oppilaalle tarvittavat valmiudet suomen tai ruotsin kielessä.”

Ystävällisin terveisin

Heli Lehtonen

*****
Heli Lehtonen
erityisasiiantuntija
Opetushallitus/
Tieto ja rahoitus -yksikkö
Hakaniemenranta 6
PL 380, 00531 HELSINKI
puh. 040 348 7319
faksi 040 348 7766
s-posti heli.lehtonen@oph.fi
*****

Lähettäjä: Punkari Meri [mailto:Meri.Punkari@tampere.fi]
Lähetetty: 11. marraskuuta 2009 9:21
Vastaanottaja: Lehtonen Heli
Aihe: kysymys englanninkielisen valmistavan opetuksen rahoituksesta

Hei [uudestaan](#) ,

Kysyisin, voiko englannin kielellä annettavaan perusopetukseen valmistavaan opetukseen saada samanlaista valtionavustusta kuin suomenkieliseen valmistavaan opetukseen?

Tampereella suunnitellaan ns. kansainvälistä koulua, jossa aloitaisi kaksi linjaa: englantia taitaville oppilaille oman linjansa, International line sekä ns. Supporting line niille oppilaille, jotka tulevat Suomeen vain lyhyeksi aikaa ja joiden englannin taito ei ole hyvä. Nämä oppilaat eivät läpäise kv-linjalle asetettuja kielitestejä ja nykyisellään "joutuvat" suomenkieliseen perusopetukseen valmistavaan opetukseen. Tosiasiassa oppilaat eivät välttämättä ehdi edes integroitua yleisopetukseen, sillä muuttavat Suomesta n. vuoden jälkeen. Supporting linjalta oppilaiden on tarkoitus integroitua englanninkieliseen yleisopetukseen eli kv-linjalle, mikäli ovat Suomessa 2-3v. [Kysymys siis koskee Supportin linen rahoitusta. Voidaanko katsoa valmistavaksi opetuksi siinä missä suomen-/ruotsinkielinenkin valmistava opetus?](#)

Tampereen kansainvälinen koulu noudattaa suomalaista opetussuunnitelmaa.

Vastauksesta kiitos etukäteen,

Terveisin,
Meri Punkari

Meri Punkari
Vs. maahanmuuttajaopetuksen koordinaattori
Vanha kirjastotalo, Keskustori 4
33101 Tampere
puh. 050-550 6704
fax. 03-5656 6988

LIITE 9 – Amurin remontti ja FISTA

AMURIN REMONTTI JA FISTA

2010	2011	2012	2013	2014
------	------	------	------	------

FISTA KÄYNNISTYY

<p>½ + ½ + ½ d koulutus Kielitaitokoulutus Kesäkursseja</p> <p>Transition-opekoulutus Valmisteluryhmä alkaa</p> <p>ENGLANNINKIELINEN OPETUS KÄYNNISSÄ AMURISSA 1-9 JA TAMMELASSA 1-6</p>	<p>Transition-opekoulutus Transition-luokkien ops ½ + ½ + ½ d koulutus Kielitaitokoulutus CLIL-kursseja Valmisteluryhmä Ops-perustyötä</p> <p>Kesäkursseja</p> <p>TRANSITION-OPETUS KÄYNNISTYY</p>	<p>½ + ½ + ½ d koulutus Kielitaitokoulutus CLIL-kursseja Valmisteluryhmä Ops-perustyötä</p> <p>Kesäkursseja</p> <p>FISTA 1, 3, 7 KÄYNNISTYY, ESIOPETUS KÄYNNISTYY</p>	<p>1½ d FISTA-seminaari Kielitaitokoulutus CLIL-kursseja Valmisteluryhmä Opettajien kielikokeita</p> <p>Kesäkursseja</p> <p>FISTA 2,4,8 KÄYNNISTYY</p>	<p>2 d ops-seminaari Kielitaidon ylläpito-ohjelma CLIL-kursseja Valmisteluryhmä</p> <p>Kesäkursseja</p> <p>FISTA 0 - 9 KÄYNNISTYY</p>
---	---	--	---	--

AMURIN KOULUN PERUSKORJAUS

Tarpeiden ja toiveiden kartoitus Mahdollisuuksien kartoitus	Peruskorjauksen suunnittelu (suunnitteluraha)	Peruskorjaus käynnissä koko vuoden ajan	Peruskorjaus valmistuu elokuuksi 2014
--	--	--	--

LIITE 10 – FIS-koulun seudullinen valmisteluhanke 2010 – 2012

Tehtävät:

- 1.) Laatia uudistuvaa suomalaisen peruskoulun opetussuunnitelman perusteita noudattava, kansainvälisessä toimintaympäristössä vertailtavissa oleva opetussuunnitelma uudentyypiselle, seudullisesti toimivalle kansainväliselle koululle (Finnish International School - FIS)
- 2.) Luoda FIS-koululle koulun sisäinen organisaatiomalli ja työskentelykulttuurin linjaukset, jossa otetaan huomioon myös seudullinen yhteistyö
- 3.) Suunnitella FIS-koulun opettajien ja muun henkilökunnan täydennyskoulutuksen rakenne ja sisältöjä yhteistyössä Tampereen yliopiston ja muiden seudun toimijoiden kanssa sekä varmistaa koulutuksen sopivuutta järjestämällä sitä pilottikoulun (Finnish International School of Tampere - FISTA) henkilöstölle
- 4.) Tehdä selvitys FIS-tyyppisen koulun välineistö- ja oppimateriaalitarpeista sekä varmistaa sopivien englanninkielisten oppimateriaalien saatavuus kaikille luokka-asteille kaikkiin englanniksi opetettaviin oppiaineisiin
- 5.) Viimeistellä ja kirjata kertyvää kokemusta hyödyntävä vaiheittainen käynnistysmalli FIS-kouluille sekä koordinoita pilottikoulu FISTAn mallin mukainen käynnistyminen siitä saatavien kokemusten hyödyntämiseksi mallin kehittämiseksi.

Projektiryhmä:

Amurin koulun rehtori, puheenjohtaja
Amurin koulun apulaisrehtori
2 Amurin koulun luokanopettajaa
2 Amurin koulun aineenopettajaa
(yksi opettajista toimii kirjaamisvastaavana)

Ohjausryhmä: Tampereen kaupunkiseudun sivistystyöryhmä

Työn kustannukset: yhteensä 77 000 – 80 000 €, joka jakautuu seuraavasti:

2010	n. 20 000 €
2011	n. 30 000 €
2012	n. 30 000 €

Työn aikataulutus:

2010

- Suunnittelutehtäväpainotukset 1-3, 5 (alkaen 1.8.): uuden koulun organisaatio- ja työskentelykulttuurilinjaukset, seudullisten yhteistyömuotojen kehittäminen, vaiheittaisen käynnistämisen malli, englannin kielitaitotavoitteet, soveltuvuuskokeet uusille oppilaille
- Opettajien täydentävää kielitaitokoulutusta
- Suunniteltavaa muuta täydennyskoulutusta

2011

- Suunnittelutehtäväpainotukset 1, 3 -5: siirtymäluokkien opetussuunnitelma, FISTAn opetussuunnitelman perusteiden linjausta, välineistö- ja oppimateriaaliselvitys, siirtymävaiheopetuksen käynnistymiseen tarvittavien valmiuksien varmistaminen ja kokemuksen kirjaaminen
- Opettajien täydentävää kielitaitokoulutusta
- Suunniteltavaa muuta täydennyskoulutusta
- Siirtymävaiheen opettajien koulutus

2012

- Suunnittelutehtäviä 1 - 5 : opetussuunnitelmien rinnastustyö (FIS-koulut, USA:n ja Britannian koulut), luokkakohtaiset opetussuunnitelmalinjaukset eri oppiaineissa, uusien työskentelykulttuurikäytäntöjen arviointia, oppimateriaalin saatavuuden varmistaminen, uuden koulun käynnistymisen eri vaiheiden niveltäminen
- Opettajien täydentävää kielitaitokoulutusta ja kielikokeita
- Suunniteltavaa muuta täydennyskoulutusta

FISTAn kokonaisuuden käynnistyminen

Elokuu 2011

- Siirtymävaiheen (=valmistava) opetus käynnistyy

Elokuu 2012

- Luokat 1, 3 ja 7 aloittavat elokuussa uuden opetussuunnitelman mukaisen opiskelun

Elokuu 2013

- Luokat 2, 4, ja 8 aloittavat uuden opetussuunnitelman mukaisen opiskelun

Elokuu 2014

- FISTA käynnistyy elokuussa kokonaisuutena 0 – 9 lk
- 1. lk aloittaa 3-sarjaisena